

BUDAPEST

T.

Magyar Nemzeti Múzeum

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
L. a. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőny cím: „Délbácska”
Novisad. Póstatárképzési számla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. július 31.

SZERDA

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., 6 hóra 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Huszonhét embert megölt a bányalégrobbanás Alsósziléziában

A borzalmas robbanás bedöntötte a friedenshoffnunghüttei bányát — A halottak közül 14 házasságos ember volt, 28 gyermek vesztette el az apját

Waldenburgból jelentik: Hétfőn este 7 órakor borzalmas szerencsétlenség történt a friedenshoffnunghüttei szénbányatelepen. Eddig ismeretlen körülmények folytán bányalégrobbanás történt, amelynek során

huszonhét bányász életét vesztette, tizenkettő súlyos sérüléseket szenvedett

Az egész alsósziléziai szénbányavidék mély gyászban van. A friedenshoffnunghüttei bánya bejáratán gyászlobogók lengenek. A bányászok csoportosan beszélnek meg a borzalmas szerencsétlenség részleteit. A huszonhét halott közül tizennégy házasságos ember volt, nyolc pedig nőtlén,

huszonnyolc gyermek siratja most

az apját

A borzalmas szerencsétlenség után a bányászok hozzátartozói a bánya bejáratához rohantak, szivertépő jelenetek játszódtak le a szerencsétlenség színhelye körül. A mentőszemélyzet minden egyes tagját mozgósították és mentési munkálatokra rendelték ki a szerencsétlenség színhelyére.

A bányalég robbanásszerű kitörése, a halottak legtöbbjét a felismerhetetlenségig összeroncoltta

A bányaszerencsétlenség alkalmával súlyosan megsebesültek közül egy bányász a kórházban meghalt. A bányagazgatóság szigorú vizsgálatot indított a szerencsétlenség okának megállapítására, de a vizsgálat eddig nem vezetett pozitív eredményre.

Tuka Béla dr. tagadja, hogy földalatti szervezkedést folytatott a csehszlovák köztársaság ellen

A Szlovák szerint Tuka és pártja soha sem ragadtatta magát olyan tettek elkövetésére, amiket vádolni akarnak

Pozsonyból jelentik: Dr. Terebessy János törvényszéki elnök reggel 9 órakor nyitotta meg a Tuka-pör tegnapi főtárgyalását. Az elnök közölte, hogy a tárgyalásra tanuként beidézték Belánszky Károlyt, Schvarz Albertet, Sida Józsefet, dr. Bazovszky Lajost és Verner Alajost. A beidéztet tanuk közül dr. Bazovszky külföldön tartózkodik.

Az elnök ezután folytatta Tuka kihallgatását, amely különösen a Rodobrana szervezet működésére vonatkozott. Kérdéseket intézett Tukához a szervezet történetéről és feladatáról. Tuka dr. elmondja, hogy az állítólagos földalatti szervezkedés Velánszky beteges fantáziájának szüleménye. A Rodobranáról elmondja, hogy a saját testi épségük biztonsága érdekében szervezték meg, a politikai ellenfelek brutális támadásaival szemben. A szlovák nép körében a Rodobrana tagjai, mint szlovák fascisták szerepeltek. Később az egyesületet pénzhány miatt feloszlatták és tisztán sport-szervezetté alakították át.

Sohasem tett olyan kijelentést, hogy a Szlovánszót el akarja szakítani Csehszlovákiától. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy miért szökött meg Kovács alezredes, ha nem voltak államellenes üzemek, Tuka kijelentette, hogy Kovács valószínűleg azért szökött meg, mert szivbajos volt és félt az izgalmtól. A Rodobranának legfeljebb 4-5000 tagja volt és nem 40-50.000. Az egyesület mindent nyíltan csinált, ami kizárja, hogy titkos szervezet lett volna. Felolvassa az egyesület alapszabályait, amelyek szerint a Rodobrana a cseh legionáriusok és a köztársaság megalapítójának em-

lékét mindig tisztelni fogja. Kijelentette, hogy ilyen szabályokat a magyar irredenták bizonyára nem készítettek volna. Az elnök ezután szünetet rendelt el.

Tuka dr. tagadja, hogy a Rodobrana titkos fegyvertárral rendelkezett volna. Tagadja, hogy Belánszkyt Bécsbe küldte volna, az sem igaz, hogy a szlovák emigráció vezetőjével Jehlicskával összeköttetésben állott és, hogy Budapestről pénzt kapott. Tagadja továbbá, hogy forradalmi bizottságot alakított.

Tuka dr. kihallgatása délután fél kettő órakor ért véget, amikor is az elnök a tárgyalást berekesztette és folytatását ma délelőttre tűzte ki.

A „Szlovák” a Tuka perről

A Szlovák című lap, a Tuka perről a következőket írja: A Tuka-pör a szlovák autonomisták működésének felülbizsgálása, egyúttal a felelős kormányzati szervek ténykedésének eredménye, akik azért idézték elő a cseh-szlovák feszültséget, hogy a zavarosban halászhasznának. Mi csak azt kívánjuk vita tárgyává tenni, védekezhett-e népünk más módon is, az elnemzetlenítő irányzattal szemben. A felett is törvényt fognak ülni, vajjon jogosan cselekedett-e az elnemzetlenítő rendszer akkor, amikor hosszú éveken át keserűvé tette a szlovákoknak a csehszlovák köztársaságban való tartózkodást.

A pör kimenetelének kell bizonyosságot szolgáltatni afelől, hogy a mi tevékenységünk tisztább volt, mint ellenfeleink szándéka, bizonyosságot kell szolgáltatnia afelől,

hogy a mi harcmodorunk ellenfeleink harcmodora felett állott és, hogy a mi kezünket nem szennyezte be Judás-garasok elfogadása. Végül pedig — ami a legfontosabb —, bizonyosságot kell szolgáltatnia arról, hogy védekező munkánkban sohasem ragadtattuk magunkat olyan tettek elkövetésére, mint amiket azok akarnak tenni, akik most vádolnak minket.

Harminckétkilométeres semleges zóna létesült a szovjet és a kínai csapatok között

Sanghaiból jelentik: A mandzsuriari határon farkasszemet néző szovjet és kínai csapatok, a mindkét oldalról kapott utasításnak megfelelően

védelmi állásaikat feladták és távolabbi vonalra vonultak vissza

A két tábor között így a legveszedelmesebb helyen harminckétkilométeres semleges zóna támadt. Ez az első pozitív tény, az orosz-kínai közvetlen tárgyalásoknak.

Az angol gyapotiparban történt munkáskizárás több más iparágat is súlyos válsággal fenyeget

Néhány nap múlva újból megindulnak a békéltető tárgyalások

Londonból jelentik: Az angol gyapotiparban hétfőn megkezdődött munkáskizárások folytán, a gyáraknak csupán tíz százalékában folytatják a munkát a régi munkabérek mellett és ezek egy kivételével nem tagjai a gyapotgyárosok szövetségének. A kizárás nemsokára súlyosan érint bizonyos rokon iparágakat is, így különösen a szállítmányozó szakmát és egy hét múlva további százezer munkás veszt el kenyerét.

Tegnap a késő éjszakai órákig egyik fél közeledéséről sem lehetett hallani, remélik azonban, hogy néhány nap múlva újból felveszik a tárgyalások fonalát. A gyapotipari szövetséghez tartozó gyárak hetenként 2 millió 65.000 fontot fizettek ki munkabérekben. Sokhelyen a munkások tömegesen tódulnak a templomokba, hogy a válság szerencsés megoldásáért imádkozzanak.

Kirabolták a filipovói vasutállomást

50.000 dinárt zsákmányoltak a tettesek

Szuboticáról jelentik: Hétfőről keddre virradó éjjel ismeretlen tettesek

betörték a filipovói vasut állomás irodahelyiségébe, ahol felfeszítették a pénztárt s 50.000 dinárt zsákmányoltak

A szubotici és filipovói rendőrség most karöltve keresi a tetteseket, akiknek azonban teljesen nyomuk veszett.

Elhiszem, hogy Lőrincz Imre szívesebben lát macskákat és baglyokat, mint az akasztófát

— mondotta egy noviszádi orvos, aki annak a véleményének adott kifejezést, hogy Lőrincz Imre teljesen épelméjű s csak ügyesen szimulál

Az elmeógyógyintézetben kellett volna Lőrincz Imrét megfigyelni
A gyilkosság indító okairól sem mondott igazat Lőrincz Félrevezette az orvoszakértőket

A Délbácska legutóbbi közleménye, amelyben egy noviszádi orvoszakértő véleményét ismertettük Lőrincz Imre elmebeli állapotára vonatkozólag, nagy feltűnést keltett Noviszádon. Megírtuk, hogy az orvoszakértő, aki egyébként kitűnő pszichiáter, közel hatvan oldalra terjedő beadványt intézett a törvényszékhez, amelyben határozott megfigyelése alapján arra a konklúzióra jutott, hogy

Lőrincz Imre, Mijatovics sófő gyilkosa, nem épelméjű s ennek következtében nem vonható büntetőjogi felelősségre

Az orvoszakértő véleménye nagy visszhangot keltett orvosi körökben is, ahol élesen pertraktálják annak lehetőségét, hogy

Lőrincz Imre esetleg olyan ügyesen szimulál, hogy az orvoszakértőt is félrevezette

Errevonatkozólag egy noviszádi orvos, törvényszéki orvostan alapos ismerője, a következőket mondotta a Délbácska munkatársának:

— Rendkívül nagyrabecsülöm az orvoszakértő képességeit, mégis attól tartok, hogy ez esetben Lőrincz Imre a kitűnő pszichiátert is esetleg félrevezette. Aki ugyanis ismeri Lőrinczet, rövidesen megállapíthatja, hogy a fiatal ember rendkívül sokat olvasott s egyáltalában nem átlagos intelligenciájú egyén. Mi sem könnyebb tehát, hogy az egyébként is rendkívül ravasz és körmönfont fiu

formálisan készült az orvosi megfigyelésre s ez alkalommal felvonultatta a szimulánsok szokásos trükkjeit: a hallucinációt

— Semmiesetre sem tartom az elmebetegség szimptomájának, ha valaki azt állítja magáról, hogy baglyokat és macskákat lát és madárnyelveket tanul. Miért nem akkor állt elő ezzel a mesével, amikor le tartóztatták és miért csak most jutott az eszébe a macska és bagolyhistoria, amikor már látja, hogy bűnügye a döntő fordulathoz jutott. Mindenesetre kényelmesebb álláspont

macskákat és baglyokat látni, mint az akasztófát

Véleményem szerint a szabályos megfigyelést kizárólag elmeógyógyintézetben lehet végrehajtani, ahol

akkor is megfigyelik az illetőt, amikor nem látja s amikor nem készülhetett előre a szimulálásra

Elmeógyógyintézetekben ugyanis teljesen más rendszer alapján történik a betegek megfigyelése s ilyen kísérletre a noviszádi fogház egyáltalában nem alkalmas. Emlékezzünk csak vissza, hogyan figyeltük a szimulánsokat a fronton. Ha valaki azzal állt elő, hogy a légnomástól idegsokkot kapott és ügyesen markirozta az idegrohamokat, éjjel is megfigyeltük, anélkül, hogy azt az illető észrevette volna, vagy olyan alkalommal, amikor egyedül volt a szobá-

ban. Ilyen alkalommal azután kiderült, szimuláns-e az illető, vagy sem.

Véleményem szerint itt súlyos hiba történt és nem hiszem, hogy a bíróság az ekképpen lefolytatott megfigyelés alapján tiszta képet alkothat magának. Feltűnő jelenség többek között, hogy Lőrincz

Ljapcsev bolgár miniszterelnök közvetlen tárgyalásokkal igyekszik likvidálni a jugoszláv-bolgár konfliktust

Nem akceptálja a nagyhatalmak tervét, hogy a konfliktus ügyét a Népszövetség elé vigyák

Szofiából jelentik: Burov bolgár külügyminiszter tegnap Szófiába érkezett és azonnal érintkezésbe lépett az angol ügyvivővel, akivel párisi utjáról tárgyalt.

Ljapcsev miniszterelnök tegnap a következőkben ismertette álláspontját a jugoszláv-bolgár konfliktus ügyében:

— Már annak idején javaslatot tettem a jugoszláv kormánynak, küldjön ki egy delegációt, amellyel letárgyalnánk a határmenti kettős birtokok rendezésének ügyét. Ez a kérdés a piroti tárgyalások alkalmával is felmerült, anélkül azonban, hogy megállapodásra jutottunk volna.

a gyilkosság indító okaira vonatkozólag is félre akarja vezetni az orvoszakértőket

hiszen kétségtelen, hogy mindaz, amit a Schlegel merénylettel kapcsolatban elmondott egyáltalában nem felel meg a valóságnak s az egész meséből egy szó sem igaz.

Abban az esetben, ha Lőrincz csakugyan terhelt és némi elmebeli defektusban is szenved, semmiesetre sem állapítható meg,

hogy a gyilkosság elkövetése pillanatában korlátozva lett volna szabad akaratában

Abban az esetben pedig, ha Lőrincz beteg és vérbajos, miképpen magyarázható az a körülmény, hogy egyetlenegyszer sem jelentkezett orvosi kezelésre?

— Véleményem tehát az, fejezte be megállapításait informátorunk — hogy

Lőrincz nem elmebeteg s így feltétlenül büntetőjogi felelősséggel tartozik cselekedetért

Ha azonban errevonatkozólag mégis bizonyos kétségek merülnének fel, Lőrinczet valamelyik elmeógyógyintézetben kellene megfigyeltetni, mert csak ilyen módon állapítható meg a valódi tényállás.

Most is ugyanilyen javaslatot terjesztettem elő a jugoszláv kormánynak s tölem telhetőleg igyekszem az összes illetékes kérdéseket likvidálni

A nagyhatalmak javaslatát, hogy a konfliktus ügyét utalják a Népszövetség elé, visszautasítottam, mert úgy tartom, hogy a két ország között

közvetlen tárgyalások sokkal célszerűbbek s esetleg alkalmat adnak arra, hogy a közöttünk fennálló félreértéseket kiküszöböljük

Az errevonatkozó javaslatomra még nem kaptam választ.

Budapesten plakátokon izgatják tüntetésre a munkásokat a kommunisták

Világszerte erélyes óvintézkedéseket foganatosítanak a csütörtökre tervezett kommunista tüntetések megakadályozására

Budapestről jelentik: Alig néhány nappal ezelőtt leplezte le a budapesti rendőrség politikai osztálya, hogy a magyarországi kommunista párt Moszkva utasítására erősen készülődik az augusztus elseji tüntetésekre. Annakidején az Orezy-uton lefoglalták a kommunisták nyomdáját is. Ennek ellenére tegnap reggel plakátokat ragasztottak ki a magyar fővárosban, amelyeken felhívják a kommunistákat, hogy augusztus 1-én tüntessenek a kommunizmus mellett.

A „Világ proletárjai egyesüljetelek“ felirású plakátok, amelyek egy része külföldi, valószínűleg németországi nyomdában készült, erősen támadják a rendőrséget és szervezkedésre hívják fel a bolsevistákat. A rendőrség megállapítása szerint a kommunisták Moszkva utasítására azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy augusztus 1-én egyórás tüntető sztrájkot rendeznek Magyarországon, azonkívül a rokkantakat és munkanélkülieket az utcára viszik tüntetni.

A rendőrség széleskörű nyomozást folytat és minden erejével azon van, hogy a tüntetéseket megakadályozza. Csütörtökön a rendőrség szigorú készültségben lesz és a fővárosba vezető összes utvonalat lezárja, hogy megakadályozza a gyanús idegenek beözönlését a fővárosba. A karha-

talmi alakulatok vezetői szigorú utasítást kaptak, hogy a lengesekélyebb csoportosulás és összetűzés esetén kiméletlenül lépjenek fel és a legradikálisabb eszközökkel óvják meg a főváros békéjét. Magyarországon súlyosítja a helyzetet az a körülmény, hogy a rövidlejárata kommunista uralom annakidején éppen augusztus elsején bukott meg.

Párisban már tegnap életbe léptek a különleges óvintézkedések

Párisból jelentik: A kommunista Humanité felhívja a munkásokat, hogy augusztus 1-én délelőtt 11 órakor hagyják el az üzemeiket és tüntessenek a háború ellen, amelyet a kapitalisták akarnak megindítani Szovjetországra letiprására. A felhívás nemcsak a kommunistáknak szól, hanem az egész munkásságnak, de még a kommunista irányzatú munkásszervezetek sem hajlandók valamennyien követni a sztrájk-parancsot.

Párisban minden intézkedés megtörtént, hogy az ucca rendjét és nyugalomát megóvják és a közüzemek zavartalan működését biztosítsák. A rendőri és katonai osztagok már tegnap este elfoglalták kijelölt helyüket. A laktanyákban erősítések állnak készenlétben, hogy szükség esetén automobi-

lokon azonnal a veszélyeztetet pontokon teremhessenek.

Véres kommunista tüntetés Columbiában

Bogotából (Columbia) jelentik: A zavarások során, amelyek szombaton kezdődtek és vasárnap folytatódtak, a rendőrséggel történt összetűzések alkalmával Columbia különböző részeiben összesen tizenkét kommunista vesztette életét és huszonöt szenvedett súlyosabb sérüléseket. A lázadást a hatóságok leverték.

Meghalt Miloszavljevics Mirko tábornok, volt noviszádi hadosztályparancsnok

Ma délelőtt temetik Beogradban nagy katonai gyászpompával

A hétfőről keddre virradó éjjel meghalt Beogradban Miloszavljevics Mirko tábornok, volt noviszádi hadosztályparancsnok, legutóbb Beograd város parancsnoka, a jugoszláv hadsereg egyik legképzettebb és legkiválóbb tisztje. Miloszavljevics tábornok az utóbbi időben sokat szenvedett. Gyomorrákja volt és most a halál váltotta meg szenvedéseitől.

A tábornok holttestét tegnap a szanatóriumból a Tisztioththonban levő lakására szállították, ahol felravatalozták. Temetése ma délelőtt kilenc órakor lesz nagyszabású katonai gyászpompa keretében.

Miloszavljevics Mirko tábornok 1868. július 10-én született Knjazsevácán. Már 1885-ben résztvett a szerb-bolgár háborúban, majd a katonai akadémia elvégzése után hadnagyi rangban a kragujeváci tüzérezredhez osztották be. Néhány évvel később Oroszországba vezényelték, ahonnan mint a tüzériskola parancsnoka tért vissza. A balkán háborúban a nehéz tüzérség parancsnokává nevezték ki, a világháború elején pedig ezredesi rangban a timoki hadosztály élére került. A szoluni front áttörése után mint tábornok tért vissza Szerbiába s azonnal felváltva különböző hadosztályoknál teljesített szolgálatot. Néhány évvel ezelőtt Noviszádra került, ahol a hadosztály parancsnoka lett. Noviszádon nagy népszerűségnek örvendett az elegáns és rendkívül jovialis tábornok, aki a noviszádi társaságban is igen előkelő szerepet játszott. Két évvel ezelőtt öfelsege a király a legfelsőbb haditanács tagjává, majd Beograd parancsnokává nevezte ki s ebben a minőségben érte most utol a halál.

Egy nisi kereskedő titokzatos öngyilkossága

A rendőrség még nem állapította meg, mi indította a gazdag és tekintélyes kereskedőt végzetes cselekedete végrehajtására

Nisből jelentik: Hétfőn reggel öngyilkosságot követett el Pavlovics Szava tekintélyes nisi kereskedő. Az öngyilkos nem hagyott hátra bucsu levelet, úgy, hogy a rendőrség még nem tudta megállapítani, mi indította a dúsgazdag kereskedőt végzetes cselekedete végrehajtására. Pavlovics rejtélyes körülmények között történt halála egyébként is óriási feltűnést keltett Nisben, ahol a kereskedő általános megbecsülésnek örvendett.

Az egyik verzió szerint Pavlovics azért vált meg az élettől, mert egyik kereskedőtársának jelentékeny összegű váltót zsírt, amelyet azonban a kereskedő már nem fizetett ki, mert időközben tönkrement. Más verzió szerint viszont az öngyilkosság oka családi körülményekben keresendő.

A rendőrség nyomozást indított a titokzatos gyilkosság ügyében.

Több törvényjavaslat készül a szociálpolitikai miniszteriumban

A Jugoszláv Ujságírók lengyelországi látogatása Athénben tartják meg az idel nemzetközi békekonferenciát

Beogradból jelentik: Drinkovics szociálpolitikai miniszter augusztus 3-án Splitbe utazik, rövidebb ottartózkodásra. A szociálpolitikai miniszteriumban egyébként permanens munka folyik és rövidesen több szociálpolitikai törvényjavaslat készül el.

Az ujságírók lengyelországi látogatása

A Jugoszláv Ujságírók Egyesületének képviselőtében holnap, július 31-én küldöttség indul Lengyelországba, hogy viszonzozza a lengyel ujságírók legutóbbi látogatását. A miniszterelnökségi sajtóiroda képviselőtében dr. Radovanovics Milorad vesz részt a lengyelországi kiránduláson, de a legtöbb beogradi és zagrebi ujság is elküldi képviselőjét a lengyelországi utra.

Rivoir Boris a beogradi francia konzul helyettese elhagyta Beogradot

Rivoir Boris, a beogradi francia konzul helyettese, tegnap elhagyta Beogradot. A kiváló író és költő rendkívül érdemes munkásságot fejtett ki, a jugoszláv-francia barátság fejlesztése terén és több jugoszláv-

francia egyesületet alapított és több előadást tartott, a beogradi egyetemen.

A kiváló író hivatása készítette a Franciaországba való költözésre.

Az athéni nemzetközi békekonferencia

Az idei, sorrendben huszonhetedik nemzetközi békekonferenciát október 15-én tartják Athénben. A konferencia eddig megállapított napirendjén öt fontos pont szerepel. Az első a párisi Kellogg-szerződés kiterjesztése és propagálása, a második a kötelező lefegyverezés ügye, a harmadik a nemzetközi egyesületek és szerződések ügye és végül, a kisebbségvédelem.

A nemzetközi békeiroda 1892-ben alakult meg Rómában és célja a béke ideáljának nyomatékos propagálása. Az irodát, munkásságának elismeréséül 1910-ben a Nobel díjjal tüntették ki.

A kongresszuson többek között részt vesz Quide, ismert müncheni tudós, aki az értekezletről visszatérőben hosszabb időt szándékozik Beogradban tölteni, ahol érintkezést keres az ottani tudományos körökkel.

Amerika hajlandó tízmillió dolláros kölcsönt nyújtani a vojvodinai városoknak

Dr. Borota Branisláv polgármester nyilatkozata a vojvodinai városok szövetsége választmányi üléséről — Amerika tudni akarja mire fordítják a kölcsönt

A vojvodinai városok szövetségének választmányi fontos ülést tartott Vrsacon dr. Borota Branisláv, noviszádi polgármester, a szövetség elnökének elnöklése alatt. A konferencián megjelent Antula Dragomir, a dunamelléki tartomány főispánja és Radin Gyorgye newyorki ügyvéd, a jugoszláv-amerikai egyesület titkára is. Az ülés lefolyásáról dr. Borota Branisláv polgármester tegnap a következőket mondotta a Delbácska munkatársának:

— A vojvodinai városok szövetségének választmányi ülését elsősorban azért hívtam össze, hogy a polgármesterek meghallgathassák Radin Gyorgye expozéját a vojvodinai városoknak nyújtandó kölcsön ügyében. Radin Gyorgye nem mint közvetítő jött hozzánk, hanem mint az amerikai-jugoszláv egyesület titkára, aki önzetlenül ajánlotta szolgálatait, hogy a vojvodinai városok ügynökök kizárásával egyenesen az amerikai bankoktól kapjanak dollárkölcsönt Radin Gyorgye megakarja ismertetni Amerikát a mi városainkkal, hogy ezek is kaphassanak kölcsönt, amint a külföldi városok is kapnak. Legutóbb Grác kapott két millió százezer dollárt.

— A konferencián Radin Gyorgye ismertette az amerikai-jugoszláv egyesület működését. Az egyesület tavaly Jugoszláviát ismertető könyvet adott ki, aminek eredményeként nagy érdeklődés nyilvánult meg Jugoszlávia iránt.

— Radin Gyorgye, aki előzőleg már tárgyalta velem amerikai kölcsön felvétele ügyében, kábeltávirat útján érdeklődött Newyorkban, hogy hajlandók volnának-e a vojvodinai városoknak kölcsönt nyújtani. A válasz az volt, hogy

elvben hajlandók kölcsönt adni, még pedig minimálisan tízmillió dollárt

A newyorki bankok azonban azonnal az iránt is érdeklődtek, hogy a vojvodinai városok a kölcsön ellenében milyen garanciákat nyújtanak és mire fordítják a kölcsön kapott pénzt. Amerika csak rentabilis célokra hajlandó kölcsönt adni: városi üzemek, gyárak, vágóhid, központi temető, ármen-

tesítés stb. céljaira.

— Az amerikai kölcsönnek az Európában kaphatóval szemben az a nagy előnye, hogy az amerikai bankárok csak a kölcsönt folyósítják és nem akarják azt a munkát is elvégezni, amire a kölcsönt fordítjuk. Az európai tőke ezzel szemben maga akarja azt a technikai munkát is elvégeztetni, a melyre mi a kölcsönt felhasználjuk.

— Radin Gyorgye a Newyorkból kapott instrukciók alapján kérdéseket intézett a megjelent polgármesterekhez, akik kijelentették, hogy augusztus 10-ig elküldik válaszukat és a kért adatokat a noviszádi városi takarékpénztárhoz, mivel az egész akciónak itt van a központja. Radin Gyorgye még nyolc hétig itt marad és azt hiszi, hogy elutazása előtt már közvetlen tárgyalásokba bocsájtkozhat a kölcsön ügyében. Mint már említettem, Amerika minimálisan tíz millió dollárt adna kölcsön, mert ennél kisebb összeg folyósítása nem volna rentabilis. A legtöbb város polgármestere máris kijelentette, hogy városuknak egy-egy millió dolláros kölcsönre lenne szüksége.

— A vojvodinai városoknak nyújtandó amerikai kölcsön nagy haszonnal járna az államra nézve is és ezért remélem, hogy a mi részünkről semmi akadálya sem lenne a kölcsön felvételének.

A szerb színház egyesület segélyezése

Dr. Borota Branisláv polgármester az ülésről még a következőket mondotta:

— A szerb színházegyesület segélyezése ügyében az összes polgármesterek morális kötelezettséget vállaltak, hogy városaik közgyűlésének javaslatot fognak előterjeszteni a társulatnak nyújtandó szubvenció ügyében.

A városok és az új közigazgatási törvény

— Beszámoltam az SHS városok szövetsége működéséről, mire a konferencia elvben elhatározta, hogy az összes városokat érintő ügyekben az országos szövetség útján jár el, míg a vojvodinai városoké

érintő ügyeket továbbra is a vojvodinai szövetség intézi.

— Az új közigazgatási törvényről is tárgyaltunk és elhatároztuk, hogy a városok augusztus 15-ig eljuttatják hozzánk észrevételeiket és ennek alapján dolgozzuk ki jelentésünket a belügyminiszterhez, hogyan kellene nálunk a Vojvodinában a törvényt végrehajtani.

Elkészült a kamenicai aluljáró, de a forgalmat még mindig nem nyitották meg

Diferenciák az állam és a vasút között a sinek áthelyezése miatt

A kamenicai aluljáró, amely a téli kötő és a Nagylimánon lévő gyártelepekre közvetíti a forgalmat a városból, tegnap reggel teljesen elkészült s tegnap délután 3 órakor már megindult a vonatközlekedés is a felüljáró rendes vágányán.

A gyalog- és kocsiforgalom az aluljárón azonban még nem indulhatott meg, mert az erre vonatkozó engedélyt a vasutigazgatóság megtagadta. A segédsinek elhelyezése miatt ugyanis huszonkétezer dinári költségtöbblet merült fel, amelyet a vasutigazgatóság szerint a városnak kell megfizetnie. Miután a városi tanács ezt nem akceptálja, a vasutigazgatóság az összeg teljes kifizetéséig a forgalmat nem nyitja meg.

Plavsics Nikola műszaki tanácsos tegnap Beográdba utazott, hogy az illetékes minisztériumnál vétőt emeljen a vasutigazgatóság álláspontja ellen s egyben kieszakozzja, hogy az aluljárón a kocsis és gyalogforgalmat mielőbb megnyissák.

Kasszarablás Bácsko-petrovoszelőn

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel Klein Simon és fia gabonakereskedő cég főcecai házából hat ismeretlen mezitlábos férfi elvitte a nagy vas pénzszekrényt. A rablás következőképpen történt: A betörők egyike a nagykapun bemászva azt kinyitotta s két-két kocsijukkal az iroda előtt állottak meg, amelynek kifelé nyíló ajtaját egészen könnyen kifeszítették. A kamrából néhány zsák mütrágyát vittek az irodába s a zaj elkerülése végett arra döntötték a pénzszekrényt, ami néhány lépéssel már a kocsijukon is volt s az íróasztal fiókjainak feltörése után súlyos terhükkel olyan boldog örömmel távoztak, hogy még a nagykaput is becsukták maguk után. A boldogság azonban nem tartott sokáig, mert ugyanabban az időben a mozból hazatérő közönség közül egy nő meglátta, hogy hat férfi Klein házából valamit elvisz s mikor a rablók a felegelő sarkon elfordultak, felzörgette Kleinékat, megtudni, hogy mit vihetett el a hat ismeretlen idegen.

Amint Klein a nyitott iroda ajtajára tekintett, megdöbbenve látta, hogy nincsen kasszája. Az idegen nő azonnal a község-házára futott és jelentette a rendőrségnek a vakmerő rablást. A községi rendőrzvezető négy rendőrrel azonnal a rablók üldözésére sietett, akiket a katolikus és zsidótemető közötti uton megközelítettek. A rendőrök lövéseiktől megrettent rablók a sötét éjszakában szétfutottak, hátrahagyva kocsistól zsákmányukat, amelyet a rendőrök nyomában visszavitték tulajdonosának.

A huszezer dinár készpénz és nagymennyiségű váltó és értékpapírral telt pénzszekrény rablójának kézrekerítésére, a hátrahagyott kocsis, fejsze és szalmahorog mint bűnjelék segítségével megindult a nyomozás.

HUZÁS Vásároljunk állami osztálysorsjegyet a noviszdí felárulatonál aug. 6. LUSTIG LAJOS banküzletében

Még a hét folyamán létrejön Amerika és Anglia között a kölcsönös flottavisszafejlesztési egyezmény

Anglia Olaszországnak, Franciaországnak és Japánnak is előterjesztést tesz egyezmény megkötésére

Londonból jelentik: Beavatott körökben rendkívüli jelentőségűnek tartják, a Mac-Donald és Dawes részvételével tegnap lefolyt tanácskozást, amelyen az angol-amerikai flottae egyezmény megkötésének lehetőségéről volt szó.

Nem tartják kizártnak, hogy a kölcsönös flottavisszafejlesztési egyezmény Anglia és

Amerika között még e hét folyamán létrejön, úgyhogy a brit kormány abban a helyzetben volna, hogy a legrövidebb időn belül, a tengerészeti leszerelésben érdekelt másik három államnak, Olaszországnak, Franciaországnak és Japánnak is megfelelő előterjesztéseket tehetne.

Az új francia kormány ma terjeszti programját a parlament elé

Párisból jelentik: Az eddigi tervtől eltérően Briand miniszterelnök, már ma a képviselőház elő terjeszti az új kormány programját. A képviselőházban maga a miniszterelnök, a szenátusban Barthou igazságügyminiszter olvassa fel a kormány nyilatkozatot.

Politikai körök nézete szerint a nyilatkozat igen rövid lesz és elsősorban a kül-

politikai kérdések fontosságát fogja kidomborítani. Eddig nyolc interpellációt jegyeztek be a kormány általános politikája tárgyában. Briand miniszterelnök kérni fogja, hogy tekintettel a külpolitikai kérdések fontosságára, szabják rövidre a kormány programja felett megindult vitát. Ilyenformán valószínű, hogy a vita ma estig be is fejeződik.

Az amerikai uton kívüli, világszerte repülést is végez augusztusban a Graf Zeppelin, miközben leszáll a nyílt tengeren

Friedrichshafenből jelentik: Mint ismeretes, a Graf Zeppelin holnap indul el amerikai útjára, ahonnan augusztus 10-én érkezik vissza Friedrichshafenbe. Augusztus 13-án startol világszerte repülést is végez augusztusban a Graf Zeppelin, amelynek első állomását Tokiot 17-én szándékozik elérni. Innen hat nap alatt, átrepülve a Csendes Óceánt Los Angelesbe, majd Lakehurst-

ba repül, ahonnan néhány napos pihenő után visszatér Friedrichshafenbe.

A Zeppelint hirszerint olyan készülékkel szerelték fel, amely lehetővé teszi, hogy a léghajó a nyílt tengeren leszállhasson. Ezt a találmányt, Lakehurstból való első visszatérése során ki is próbálják.

Megkezdődött a noviszdí népszámlálási anyag feldolgozása

Milyen adatokra terjed ki a statisztika

Megirtuk a napokban, hogy Borota Branszláv dr. polgármester utasítást adott a noviszdí népszámlálási anyag feldolgozására. Miután időközben elkészültek a szükséges nyomtatványok is, a népszámláló bizottságok tegnap kezdték meg az anyag feldolgozását, mely a végleges megállapodás szerint a következő adatokra terjed ki:

1. Az összeirt lakó családi állapota (nős, nőtelen, férjes, özvegy, elvált).

2. Életkora (7 évig, 8—21, 22—50, 51—70 és hetven éven felüli).

3. Születési helye (Noviszdí, Bánát, Bácska, Baranya, Szerbia, Montenegro, Bosznia-Hercegovina, Horvát-Szlavonország, Dalmácia, Szlovénia vagy külföld).

4. Állampolgársága (SHS, magyar, csehszlovák, osztrák, román, német, olasz, lengyel, bolgár, orosz, albán s egyéb).

5. Nemzetisége (szerb, horvát, szlovén, szlovák, ruthén, orosz, bolgár, cseh, lengyel, magyar, német, román, olasz, francia spanyol, angol, görög, török és egyéb).

— Cserkész-táborozás Angliában ötven ezer résztvevővel. A világ minden részéből táborozásra jöttek össze a cserkészek az angol tengerparti Doverben. A világ-jambooren mintegy ötvenezer cserkész részvételére számítanak. A nyolcszáz főből álló magyar cserkészcsapat, amely különvonaton szombaton délelőtt indult el Budapestről, hétfőn délután érkezett meg Doverbe. Velük együtt csak egy kisebb bolgár és amerikai csoport jött a hajón.

— Életveszedelemben forgott Benes csehszlovák külügyminiszter. Prágából jelentik: A Vécserni Lysti jelentése szerint Benes csehszlovák külügyminiszter Chlu-

metzen fürdés közben komoly életveszedelemben forgott. A külügyminiszter a chlumetzi tóba ment fürödni, uszás közben görcsöt kapott és mármár elmerült, amikor egy fiatal cserkész észrevette és segítségére sietett. A cserkész az önmagával teljesen tehetetlen külügyminisztert nagy erőfeszítés árán tudta csak a partra vonszolni.

— Cséplési szerencsétlenség. Petrovoszelo tudósítónk jelentése szerint Vikov György gépjénél dolgozó Péter Pál nap számos oly szerencsétlenül esett le a cséplőgépről, hogy vállperece eltört. A súlyosan sérült munkást a községi orvos részécsitette első segélyben.

HIREK

1929. július 31. Szerda

Rom kat.: Loyolai Ignác. Protestáns: Oszkár. Gör. kel. (jul. 18) Emilián. A nap kel 4 óra, 22 perckor, nyugszik 7 óra 6 perckor.

Időjárás: Az időjárás helyzet Középeurópában rosszabbodott. A tegnapi hirtelen benyomult atlanti depresszió kiterjeszkedett Középeurópába, miközben Nyugateurópában az azori maximum hatása alatt a légnyomás emelkedett. Ez átalakulás következményeképpen a légáramlás az Ocean felől megélnélt, bár a beáramlott levegő délnyugati eredeténél fogva, a különben is kissé hűvös kontinensen érezhető lehűlést nem okozott. Középeurópában mindenfelé voltak esők.

Nálunk meleg nagyobb részt derült idő volt. Noviszádon tegnap délben 30 fok hőmérséklet volt.

Időjárás: Változékony idő várható nyugati szelekkel, némi hősüllyedéssel és helyenként zivattal.

— **A beográdi obszervatórium időjárásjelentése.** A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes városaiban: Beograd 19, Zagreb 19, Ljubljana 15, Petrovaradin—Noviszád 23, Veliko Gradiste 21, Koviljaca 20, Sarajevo 17, Kragujevac 20, Zajecsar 20, Vranje 21, Nis 21, Koszovszka Mitrovica 19, Pety 20, Szokoplje 21, Prilep 20, Szplit 25, Brod 19. Hétfőn csak Valjevo, Uzsice és Szokoplje környékén esett, tegnap meleg és derült idő volt az egész országban.

— **Elutazott Szipalajkovics párisi követ.** Beogradból jelentik: Szipalajkovics Miroslav dr. párisi jogszláv követ tegnap reggel Párisba utazott.

— **Kinevezték a pénzügyminisztérium vámügyi osztályfőnökét.** Ófelsége a király Djakovics Szlobodant a fővámigazgatóság osztályfőnökét a pénzügyminisztérium vámügyi főnökévé nevezte ki.

— **Miniszterek Beogradban.** Drinkovics Mate szociálpolitikai és Sviljuga Sztanko pénzügyminiszter tegnap reggel Zagrebból Beogradba érkeztek vissza. A miniszterek Bauer Antal dr. zagrebi érsek 50 éves rapi jubileuma alkalmából rendezett ünnepségeken vettek részt.

— **Csak három hét múlva nyílik meg a Kraljica Marija uton a forgalom.** A Kraljica Mária ut javítási munkálatai már három nap óta folynak. A vállalkozó először az uttest középső szakaszát javíttatja s csak azután kerül sor a főtér felé eső rész, valamint a hidszakasz javítása. Pénteken kezdődik a bitumenezés s ha a munkálatokat nem zavarja az esetleges rossz időjárás, a munkálatokat három héten belül befejezik, amikor ismét megnyílik a forgalom a Kraljica Mária uton.

— **Elhalasztották a Noviszádi Polgári Magyar Daloskör vasárnapra tervezett kerti mulatságát.** A Noviszádi Polgári Magyar Daloskör vasárnap, augusztus 4-re tervezett lővöldei, műsoros kerti mulatságát, közbejött tehnikai akadályok miatt, bizonytalan időre elhalasztották.

— **Stípi szokolisták Valjevón.** Valjevóból jelentik: Tegnap érkeztek ide a stípi szokolisták, akik ezidőszent köruton vannak az országban. A valjevói polgárság fényes ünnepségek keretében fogadta a délszerbiai szokolistákat.

— **Utak építése.** A sztaribecsei községi képviselőtestület legutóbbi közgyűlési határozatában utasította az előljáróságot, hogy a topolai és máliigyosi utak építésének ügyében a tartomány által kívánt pótlásokat az állami építészeti hivatal főnökével haladéktalanul készíttesse el s a kész tervezetet és költségvetést anélkül, hogy azt újból tárgyalás alá vennék terjessze fel jóváhagyás végett a tartományhoz.

Magyarországra szóló hadianyagosempészésről ad hírt a bécsi Abend

Bécsből jelentik: A kommunista Abend című lap tegnapi száma hosszú cikket közöl, amely leleplezni véli, hogy Németországból gyorstehervonaton teherkocsikban, amelyeknek tartalmát teherautomobiloknak jeleztek, szabályos hadi-páncélautók voltak. A szállítmány Budapestre szolgált.

A lap szerint a szállítmány tartalmát néhány vasúti munkás derítette ki és észrevételükről jelentést tettek az osztrák vasúti hatóságoknak, amelyek azonban nem akadályozták meg a szállítás továbbítását.

A Neue Freie Presse a cikkel kapcsolatosan beavatott helyen arról értesül, hogy ennél a szállítmánynál, hadianyagnak telje-

sen törvényszerű szállításáról van szó, miután a szóbanforgó páncélautókat, a nagy-követi értekezlet katonai bizottsága Magyar ország számára engedélyezte. A hadianyag szállítás tehát megengedhető volt.

A Budapesti Tudósító szerkesztősége illetékes helyen érdeklődött és azt a felvilágosítást kapta, hogy az ügy ismeretlen. Amennyiben az Abend hire mégis megfelelő lenne a valóságnak, úgy valószínűleg azokról a kisméretű páncélautókról van szó, amelyeket több nyugati állam rendőrsége használ és amelyek beszerzését a magyar parlament, az 1928—29. évi költségvetés keretében megszavazta.

— **Venizelosz európai köruton.** Athénből jelentik: Venizelosz görög miniszterelnök tegnap Brindisibe utazott s innen Rómába, Londonba és Parisba folytatja útját. Ez alkalommal a görög miniszterelnök több külföldi politikussal lép érintkezésbe, hogy a Görögországnak jutató jöváteteli részesedés kérdésében Görögország tiltakozását fejezze ki.

— **Javitó- és osztályvizsgák a szentai főgimnáziumban.** Szentáról jelentik: Az augusztus végén tartandó javító (osztály) vizsgákra a kérvényeket augusztus 15-ig kell beadni a gimnázium igazgatóságához. Akik egy tárgyból buktak, azok 5 dinár, akik pedig 2 tárgyból buktak, 25 dinár bélyeget ragasszanak kérvényükre.

— **Halálozás.** Mihajlovics Dusán, noviszádi városi adótitst 26 éves korában, hosszú szenvedés után Noviszádon elhunyt. Temetése ma délután lesz az almási temető kápolnájából. A városi adóügyosztály tisztviselőjára gyönyörű koszorút helyezett el elhunyt bajtársa ravatalára.

— **Dr. Démand Antal,** szemorvos, rendelőjét Kralja Aleksandra 17. alá, Ipar és Kereskedelmi bank épületébe helyezte át. Rendelését szabadsága leteltével, augusztus hó végén kezdi meg.

— **Anyakönyvi kimutatás folyó évi július 22—29. napjáig.** Születés bejelentett összesen huszonkettő és pedig: tizenkét lány és tíz fiú. Házasságot kötött összesen hat pár és pedig: Létics Dragoljub, vilamosellenőr és Danilovics Vera, Noviszád. Orosz Ilija, földmivelő és Schwarz Flóra, Noviszád, Kávics Száva, földmivelő és Fischer Mária, Noviszád. Ifj. Ács Lajos, asztalos-segéd és Szivák Katalin, Noviszád. Böhm György, kőfaragó-segéd és Pecl Anna, Noviszád. Elhalálozás bejelentett összesen huszonegy esetben és pedig: Szávic Györgye, 5 éves, Noviszád. Bece István, napszamos, 57 éves, Ngrisad, Szlankamenac An drijja, földmivelő, 66 éves, Noviszád. Tell Vilmos, hajós, 58 éves, Noviszád. Borbátovics Milka, napszamosnő, 18 éves, Noviszád. Sztrájnics Jásáné szül. Zsikics Mária, háztartás, 44 éves, Káty. Simon Istvánné szül. Herdi Rozália, háztartás, 27 éves, Noviszád. Balogh Ilka, 1 hónapos, Noviszád. Haller Antal, fogtechnikus, 17 éves, Noviszád. Pávov Milán, 5 éves, Noviszád. Pavlovics Jován, kofa, 50 éves, Noviszád. Özv. Szlezák Gyuráné szül. Stefka Betta, háztartás, 90 éves, Noviszád. Bondarenko Náda, 1 hónapos, Noviszád. Özv. Csakovác Jováné szül. Silics Lenka, háztartás, 84 éves, Noviszád. Özv. Hajdu Józsefné szül. Holbach Julianna, háztartás, 67 éves, Noviszád. Sindler Jánosné szül. Frenc Margit, háztartás, 59 éves, Noviszád. Balogh Sándorné szül. Buzás Terézia, háztartás, 25 éves, Noviszád. Mijatovics Boszilyka, 4 hónapos, Takács Istvánné szül. Szücs Anna, háztartás, 70 éves, Noviszád. Balla Vilmos, fényképész, 20 éves, Noviszád. Szabó Margit, 1 hónapos, Noviszád.

— **A sztarakanizsai Iskolánövérök leánynevelő intézete** szerb és magyar tanulvó elemi és polgári iskolába járó bennlakó növendékeket vesz fel havi hatszáz dinár tartásdíjért. (Mosás havonta ötven dinár).

— **A Noviszádi Polgári Céllovészegyesület** vasárnap délelőtt 9-től 12-ig és délután három órától hat óráig folytatta céllovészetét a Hadi szigeten lévő katonai lőtérén. A délelőtti lövészet, bár azon több mint 30 jobbara fiatal lövész vett részt, nagyon gyenge eredménnyel végződött, míg a délutáni kisebb számú résztvevővel, de annál jobb eredménnyel hódoltak lövészeink a lövész-sportnak. Az eddig 3-szor 10-es szériát véve alapul, a legjobb eredményt a vasárnapi napon a következők érték el: 1. Sipos János 30 lövés, 30 találat, 227 körrel átlagos 7. 2. Rök Géza 30 lövés, 29 találat, 211 körrel átlagos 70. 3. Jónitz István 30 lövés, 27 találat, 188 körrel átlagos 63.

— **Öngyilkos községi hivatalnoknő.** Adáról írják: Szombaton délelőtt 11 órakor szívenlőtte magát Vallai Rózsika 26 éves községi hivatalnoknő a hivatali szobájában és azonnal meghalt. Az öngyilkos már valószínűleg régebben készült a halálra, mivel ismerősei előtt többször hangoztatta, hogy nem érdemes élni és állandóan töltött revolvert tartott hivatali fiókjában. Halála előtt nagy csomó levelet égetett el a kályhában, de nem égtek mind el és a rendőrség most a megmaradt levelek alapján próbálja tetteinek okát kikutatni. Egy asszony kereste fel állítólag szombaton délelőtt, egy levéllel, amely rendkívül lehangoltá tette és ez is állítólag hozzájárult tetteinek elkövetéséhez. Az öngyilkos 12 évig volt Ada község hivatalnoknője és mindenki szorgalmas, pontos tisztviselőnek ismerte. Temetése vasárnap délután 4 órakor volt.

— **Szenteleky Kornél új regénye a Vajdasági Irás legújabb számában.** A Vajdasági Irás most megjelent kilencedik számában kerül először közlésre Szenteleky Kornél, a kiváló magyar írók új regénye, az „Izola Bella”. A folytatatos regény Szicília forró földjén játszódik le és már első részben mesteri stílusával, az író jellemző finom lélekrajzzal köti le az olvasó figyelmét. A Vajdasági Irás új számának gazdag tartalma egyébként a következő: Berényi János új verseit mutatja be, Borsodi Lajos „Kornéli” címen írt érdekes novellát a színész életproblémáiról. Pékeffi Ernő „A szabadság problémája” címen mély problémát írt a szabadságról. Csuka Zoltán lendülő dinamikájú új verseit adja. Kristály István „A buza” címen írt új novellát a falu életéről. A Délszláv költők rovatban Andries Ivo szerb költőt mutatja be a kötet, Szenteleky Kornél mesteri fordításában. Aszlányi Dezső „Rasputin igazi lelke” címen írt érdekes és új szempontokban bővelkedő tanulmányt a titokzatos orosz szerzetesről. F. Galambos Margit finoman megírt új verseit mutatja be. Az Ujarcu Magyarok rovatban Szántó György, az újabb idők beérkezett nagy regényírója küld egy nagyszerű novellát a vajdasági magyar közönségnek. Cakó Tibor „Vihar” címen írt érdekes novellát. N. Jackó Olga két új verssel szerepel. A gazdag és igen értékes Figyelő rovatban Borsodi Lajos, Csuka Zoltán, Farkas Geiza, Gergely Boriska, Polácsi János és Szenteleky Kornél szerepelnek egy vagy több írással. A 84 oldalas kötet mindenütt kapható, ára 15 dinár. Előfizetési ára negyedévre 40 dinár, megrendelhető a szuboticeai kiadóhivatalnál, Senoe ulica 12.

— **Vesztségben meghalt a csortanovcei jegyző fia.** Néhány héttel ezelőtt egy veszett kutya megharapta Szenader Pétert, Szenader Csira csortanovcei jegyző fiát. A fiút csak hétfőn hozták be a noviszádi kórházba, ahol tegnap borzalmas kínok között meghalt. Miután a beteg a hétfőről keddre virradó éjszakát egy gőzmalom uccai házában töltötte, a városi tisztí főorvosi hivatal elrendelte a ház fertőtlenítését, azokat pedig, akik esetleg a beteggel érintkezésbe jutottak, elkülönítik.

— **Négyszáz órája szakadatlanul repül az amerikai repülőgép.** Sant Louisból jelentik: Jackson és O'Brien repülők, a Sant Louis Rodin nevű repülőgépen tegnap éjszaka 23 óra 17 perckor, már 400 óra hosszat voltak a levegőben. A motorok ereje kezd alábbhagyni.

— **Középeurópai körútra indult egy francia repülőraj.** Berlinből jelentik: Tegnap délelőtt, tizenegy francia repülőgépből álló raj érkezett a német fővárosba. A francia pilóták tanulmányuton vannak és utjuk során, többek között Budapestre is ellátogatnak.

— **Súlyosan terhelő adatok merültek fel a gyilkossággal vádolt Bauer Gusztáv ellen.** Berlinből jelentik: A letartóztatásban lévő Bauer Gusztáv bevallotta, hogy a gyilkosság napján találkozott Scheaftner Kittivel. Bécsben jelentkezett egy villamossági munkás, aki a gyilkosság napján szintén találkozott Bauer Gusztávval. Egy aranyműves ugyanugy, mint a villamossági munkás az eléje tett több fénykép közül Bauer Gusztáv fényképére mutatott rá, hogy ez volt az a férfi, aki egy női aranyláncot kinnált megvételre.

— **Halálra rugdalta feleségét egy brutális francia munkás.** Párisból jelentik: Flins-Sur-Sein községben Jean Babtiste Botta munkás tegnap éjszaka hegyes sarkával halálra rugdalta a feleségét. A gyilkosságot a gyermekek vették észre, amikor reggel felébredtek. A vizsgálat megállapította, hogy rettenetes harc folyhatott az asszony és a gyilkos között. Meg lehetett állapítani, hogy a szerencsétlen asszony kinyitott darabokra tépte az egyik ágylepedőt. A gyilkos a lakást kirabolta, a ház egyes részeit pedig petróleummal öntötte le. Valószínűleg fel akarta gyújtani a házat, de valamelyik járókelő közbeledése megzavarhatta munkájában. Az elmenekült gyilkost, az egész megye csendőrsége keresi.

— **Leverték az amerikai fegyencélázást.** Newyorkból jelentik: Az auburni fegyházban kitört lázadást leverték. A zendülés alkalmával a fegyencek és rendőrök között támadt összetűzés során két fegyenc meghalt, tizenegy többé-kevésbé súlyosan megsebesült. A fellázadt fegyencek öt fegyőrt, három tüzoltót és egy polgári egyént sebesítettek meg. Newyork állam kormányzója szigorú vizsgálatot rendelt el a zendülés ügyében.

— **Elrendelték a vizsgálati fogságot a letartóztatott szubotícai tisztviselő ellen.** Megirtuk, hogy a szubotícai rendőrség letartóztatta és a noviszádi ügyészség fogságába kísérte Marjanusics Sztevánt, a szubotícai városi vámhivatal tisztviselőjét, akit tizenegyszer dinár elcsikkasztásával vádolnak. Marjanusics Szteván tagadja a vádat és ártatlanságát hangoztatja. A noviszádi törvényszék vizsgálóbírája tegnap elrendelte Marjanusics ellen a vizsgálati fogságot.

ÉRTESÍTEM

tisztelt vevőmet, hogy üzememet Noviszád, Njegoseva 9 alól

áthelyeztem Kr. Aleksandra 9. alá

Az elkövetkezendő szezonra nagy raktárral átlak mélyen tisztelt vevőim rendelkezésére, min denkinél olcsóbb áron. Átalakítást, festést minden színben, 12 óra alatt, vidékie 6 óra alatt kielégítően. Vasalást, szagcserét stb. kénye mes hely ségemben megvá ni is lehet

FOJT, kalapos mester

SPORT

SZLOVACSKI—VOJVODINA 2:0 (2:0). Barátságos

Szlovaeski pálya. Biró: Mangh.

Hétfőn, a kétnapos szlovák szlava ünnepek második napján, a petrováci Szlovaeski a noviszádi Vojvodinát látta vendégül barátságos mérkőzésre. A Vojvodina több tartalékot szerepeltetett csapatában, de még így is teljesen egyenrangú ellenfele volt a nagy formát kijátszó Szlovaeskinak. A noviszádi csapat a mezőnyben jó tehnikával játszott, de a kínálkozó gólhelyzetek kihasználását elmulasztotta.

A Szlovaeski összeállításán jelentős változtatásokat eszközöltek és az átcsoportosítás nagy előnyére vált a csapatnak. Különösen a közvetlen védelem elsőrangú, ahol Bulyik hátvéd és Sztupavszky kapus nagyszerű formában vannak.

Az első féldő változatos és gyorsiramu játékot mutatott, amelynek során a Szlovaeski Fuchs és Hüttenberger révén két gólt ér el. A második féldőt inkább mezőnyjáték jellemzi, a petrováci közvetlen védelem kitűnő védőjátékot produkál. Az élvezetes mérkőzést hatalmas közönség nézte végig.

A palánkai Szloga a noviszádi kerületben. A noviszádi kerület második osztálya értékes erővel gyarapodott. Palánka évtizedes sportkulturával rendelkező futball-sportja csatlakozott a noviszádi kerülethez, a palánkai Szloga felvételét kérte a noviszádi kerületbe. Az új tagegyesület vasárnap bemutatott játszott a Makkabi kombinált csapatával és a mérkőzés nivós játék után a noviszádiak 2:1 gólarányú győzelmével végződött. A Szloga felvétele a szövetségbe rövidesen megtörténik és a jóképességű palánkai együttes ősszel már részt vesz a kerület második osztályának bajnoki küzdelmeiben.

A petrovradini Hajduk Bácskogradistén. A Bácskogradistei A. K. vasárnap, augusztus 4-én a petrovradini Hajduk együttesét látja vendégül barátságos mérkőzésre. A mérkőzés iránt Bácskogradistén nagy az érdeklődés.

TENISZ

Odzsaci a Hartmann teniszserleg mérkőzések elődöntőjében Szentát 9:2 arányban legyőzte és ezáltal bekerült a döntőbe

Odzsaci teniszcsapata méltán megérdemli azt a büszke jelzőt, hogy a „Vajdaság legjobb együttese”. Ha valaki végignézte azt a gyönyörű és kitartó játékot, amelyet az odzsaci gárda produkált a vasárnapi erős ellenféllel szemben, csak a legnagyobb elismerés hangján beszélhet a kitűnő együttesről. Flamann a csapat élén a tőle telhető legjobbat nyújtotta. Igazi tenisztehetség, ma már az ország egyik legjobb játékosa. Még sok dicsőséget fog szerezni Odzsacinak nemzetközi, valamint hazai versenyeken. Dr. Ertl játékát a közönség élvezettel szemlélte. Nyugodtság, körültekintés, győzni akarás jellemzi őt. Angol típusú játékos. Bilek és a fiatal Leszmeiszter nagy erősségei a válogatott csapatnak.

A nőjátékosok közül Matheiss Lenke nek nehéz dolga volt az országos bajnokkal szembe helyezkedni, igaz, elvesztette a játszmát nagy ellenfelével szemben, de azért több rutinnal 1—2 év múlva komoly ellenfele lesz a jugoszláv legjobb nőjátékosnak.

Paupert Hilda fess megjelenésével a tenispályán feltűnt kelt. Játékát a szívósság és kitartás jellemzi. Párosban Matheiss Lenkével a Vajdaság egyik legjobb

női párosát képezik, amelyet Bokorné—Beslicsné fölött aratott értékes győzelmük bizonyít.

Részletes eredmények:

Férfi egyes

1. Flamann—Heiszler 6:3, 6:0.
2. Bilek—Bokor 6:2, 6:2.
3. Dr. Ertl—Löbl 6:3, 6:1.
4. Leszmeiszter—dr. Biliczky 6:1, 6:4.

Női egyes:

5. —Bokorné—Matheiss Lenke 6:1, 6:0.
6. Hartstein Sabina—Paupert Hilda 2:6, 10:8, 6:3.

Férfi páros:

7. Flamann, Leszmeiszter—VHeisler. Bokor 6:2, 6:4.
8. Dr. Ertl, Bilek—Slavnics, Löbl 6:0, 6:1.

Női páros:

9. Matheiss Lenke, Paupert Hilda—Bokorné, Beslicsné 6:2, 7:9, 6:3.

Vegyes páros:

10. Bilek, Matheiss Lenke—Heiszler Hartstein Sabina 6:4, 6:3.
11. Matheiss, Flamann—Bokorné, Bokor 6:4, 7:5.

Természeredmények Bacsopetrovosze-lón. Most, hogy a cséplési munkálatok a befejezéshez közelednek, átlagos képet lehet kapni a buza terméséről. Kerületi láncenként Petrovoszezon 19—22 mázsa buza termett s így a tavalyi rekord termést egy gazda sem érte el. A tavaszi esőzések jó hatással voltak a kukorica normális fejlődésére és a korábban ültetett kukorica jobb magképződést mutat. A termés, ha még egy kis csapadék lesz, kitűnőnek ígérkezik.

Országos vásár Beeskereken. Az idei nyári vásárt Beeskereken augusztus hó 9, 10 és 11-én tartják meg. Az első napon szarvasmarha-, juh- és sertésvásár, a második napon lóvásár és mindhárom napon kirakodó vásár lesz. A jó termésre való tekintettel a vásár élénnek ígérkezik.

Franciaország és Németország nagyarányú aranybevásárlásokat eszközölt Angliában. Londonból jelentik: Tegnap közel három millió font aranyat vásároltak az Angol Banktól. Az aranykészlet túlnyomórészt Franciaországba, kisebb része pedig Németországba vándorolt. Az utolsó két hónap alatt az Angol Bank összesen huszmillió font értékű aranyat veszett készpénzkészletéből.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, július 31

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofonhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek és tőzsdejelentések. 12.45: A rádiókvartett hangverseny. 13.30: Ujsághírek. 17.00: Jelena Bilbia gyermekmeséket olvas fel. Utána a rádiókvartett hangversenye. 18.20: Dr. Cvetkovics A. előadása a szépségápolásról. 20: Tartaglia Guido saját verseiből olvas fel. 20.25: A rádió fuvós septezt hangversenye. 21.30: A rádió zenekar hangversenye. 23.10: Felolvasás német nyelven: Poe Edgar: „Das verreaterische Herz”.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. 12: Déli hangverseny. 12.05: A Mandics Szalónzenekar hangversenye. 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hírek. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás, vizállásjelentés és hírek. 17.10: Horváth Feri és cigányzenekarának hangversenye. 18.25:

Rádió amatőrpósta. 20: Hangverseny. 21.15: Másfélóra könnyű zene. 22.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Utána győri Lakatos Tóni és Misi cigányzenekarának hangversenye.

Berlin. 17.30: Délutáni zene. 20.30: Táncczene.

Kassa. 17.15: Rádió-trió hangverseny. 19: Cseh filharmonikusok hangversenye. 22: Magyar hírek.

München. 12.30: Gramofónzene. 16: Szó rakoztató zene. 19: Citerahangverseny. 20: Vidám zenei egyveleg. 21.05: Zongorahangverseny. 22.45: Táncczene.

Prága. 11.30: Gramofónhangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny Pozsonyból. 19: A cseh filharmonikusok hangversenye.

Bécs. 11: Délelőtti hangverseny. 16.00: Délutáni zene. 21: Balalajkaelődás. 21.20: Könnyű esti muzsika. 18: Kávéházi zene. 20.30: Hangverseny közvetítése Varsóból. 22.45: Táncczene.

ZARLATOK

Kedd, július 30

A DINAR ÁRFOLYAMA

Budapest 9.98—10.06, Prága 58.80—59.20, Bécs 12.37—12.43, Berlin 7.35—7.37, Trieszt 33.63—33.65, London 276.

BEOGRADI TÖZSDE

London 276.85—276.05, Páris 224.45—222.45, Newyork 56.925—56.725, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Prága 169.03—168.23, Milánó—Trieszt 298.84—296.84, Budapest—Berlin 13.5925—13.5625, Bécs 8.0402—8.0102.

Allampapírok: 7%-os kölesön 87.50—86.50, 4%-os agrárkötvény 52—50.50. Hadikárpótlási kötvény prompt 409.50—407.50, december 31-ére 424—422. Nemzeti Bank 8220.

BEOGRADI TERMENYARAK

Buza fővonal 76, 4%, 208—211. Tengeri prompt paritás Vrsac 213—213. Uj árpa uszály Szmederevo 170—170. Irányzat: Változatlan.

ZURICHI TÖZSDE

Beograd 9.12 hétnyolcad, Budapest 90.655, Páris 20.39, London 2522 hétnyolcad, Newyork 519.55, Brüssel 72.30, Milánó 27.17, Madrid 75.90, Amsterdam 208.425, Berlin 123.89, Bécs 73.23, Stockholm 138.55, Oslo 138.50, Kopenhága 138.50, Szófia 3.75, Prága 15.3875, Varso 58.30, Athén 6.72, Konstantinápoly 248.25, Bukarest 308.25, Helsingfors 13.06.

BUDAPESTI HATÁRIDŐS TERMENYTÖZSDE

Irányzat: Tartott. Forgalom: Élénk. Buza októberre 25.52—25.53, 1930. márciusra 27.62—27.63. Rozs októberre 20.16—20.17, 1930. március 22.25—22.26. Tengeri 1930. májusra 20.15—20.16.

CHIKAGOI TERMENYTÖZSDE

(Zárójelben az előző napi jegyzés)

Buza: Gyenge. Juliusra 139 egynyolcad (141 ötnyolcad), szeptemberre 143 háromnyolcad (147 háromnyolcad), decemberre 151 egynyolcad (154.75). Tengeri: Gyenge. Juliusra 100 hétnyolcad (104 háromnyolcad), szeptemberre 104.25 (107 ötnyolcad), decemberre 100.25 (103). Zab: Gyenge. Juliusra 49 (50), szeptemberre 50 hétnyolcad (51 háromnyolcad), decemberre 50 hétnyolcad (55 háromnyolcad). Rozs: Gyenge. Juliusra 105 (108 egynyolcad), szeptemberre 103 hétnyolcad (111 háromnegyed), decemberre 114 hétnyolcad (117.5).

BUENOS AYRES

(Zárójelben az előző napi jegyzés)

Buza szeptemberre 11.40 (11.45), októberre 11.60 (11.65). Tengeri szeptemberre 8.65 (8.75), októberre 8.90 (8.90). Zab szeptemberre 7.80 (7.80).

ROSARIO

Irányzat: Tartott. Buza szeptemberre 11.20. Tengeri szeptemberre 8.40.

WINNIPEG

Irányzat: Gyenge. Buza júliusra 172 (178 ötnyolcad), októberre 167.25 (170 hétnyolcad), decemberre 162 (165 hétnyolcad).

NOVISZADI TERMENYTÖZSDE

(Hivatalos jegyzések)

Uj buza 77—78 kg. k. d. bácskai 217.50—220, augusztusra 220—222.50, bánáti 215—220, augusztusra 217.50—220, szerémi 215—220, augusztusra 217.50—220, tiszai uszály rakomány augusztusra 232.50—237.50. Uj árpa 63—64 kg. k. d. 160—165. Uj zab augusztusra k. d. bácskai és szerémi 185—190, bánáti 180—185. Tengeri k. d. bácskai 205—210, bánáti 202.50—207.50, szerémi 205—210. Bácskai liszt k. d. nullás gg és g 317.50—327.50, kettes 297.50—307.50, ötös 277.55—287.50, hatos 260—270, hetes 230—240, nyolcas takarmány liszt 140—150. Buzakorpa jutásában k. d. bácskai, szerémi és bánáti 120—125. Irányzat: Változatlan. Forgalom: Buza 92, árpa 5, zab 1, tengeri 7.5, liszt 8, korpa 2 vagon.

SZOMBORI TERMENYTÖZSDE

július 30-án

Bácskai, bánáti és szerémi uj buza 212.5—217.5. Bácskai, bánáti és szerémi uj buza augusztusra 215—220. Tiszai hajórakomány 227.5—232.5. Bégai hajórakomány 225—230. Csatornai hajó 220—225. Dunai hajó 225—230. Uj rozs bácskai 190—195, uj zab bácskai 180—185. Zab szerémi és szlavonai 180—185. Takarmány árpa uj 155—160. Tavasz 180—190, baranyai tavasz 190—200, tengeri morzsolt prompt 202.5—207.5, augusztusra 205—210. Liszt 00. 310—320, 0. 310—320, 2. sz. 290—300, 5. sz. 265—275, 6. sz. 245—255, 7. sz. 235—245, 8. sz. 155—165, korpa prompt 120—130. Irányzat: Lanyhább. Forgalom: Buza 429.5, tengeri 97.5, zab 3, árpa 7, rozs 2. Összesen 538.5 vagon.

A hétórás vonat rejtélye

Detektívregény Irta: MARCEL GUILLAIN

25)

— Helyes... ismerem őnt abból a valamásból, amit a vasuti rendőri kirendeltség előtt tett Sybel asszonyra nézve... nemde ön az, aki urnőjét a vasutnál várta?
— Igenis, bíró ur.
— Maga az, aki elsőnek adta meg a felvilágosításokat az állomásfőnöknek és a rendőrbiztosnak?
— Igenis, bíró ur. Azután pedig Archpierre ural együtt kimentünk a pályaudvarra, hogy szerencsétlen urnőm földi maradványait felismerjük.
— Mikor a vonat berobogott a pályaudvarra, ön már jelen volt a peronon?
— Néhány perccel előbb megérkeztem.
— Így tehát látta a leszálló utasok kivonulását?
— Igenis, bíró ur, az elsőől az utolsóig.
— Megfigyelte-e ezek közül egyiket másikat? És le tudná-e írni külsejüket?
— Erre igazán képtelen volnék; hisz természetes, hogy én csak urnőmet kerestem az utasok közt és nem figyeltem a többiekre.
— Nem-e vette észre a románt és a négert, akiket az első pillanatban gyanuba fogtunk?
— Nem, bíró ur, nem láttam őket.
— Pedig mégis csak ön előtt kellett elhaladniuk.
— Ez valószínű, bíró ur, de amint már mondtam, nem ügyeltem senkire, csak urnőmet kerestem... különben is olyan nagy tömegben nem igen figyel az ember egyes személyekre. Ha előre tudom, hogy erre

később szükség lesz, jobban figyeltem volna.

— Nem vett-e észre egy soffőr öltözetben lévő fiatalembert?

— Egy soffőrt?

— Igen, automobil-kosztümben, vagyis hosszú, bő porköppennyel és szürke sapkával?

A szolga hosszasan gondolkodott.

— Egy automobilistát?... Nem.

— Biztos-e ebben?

A szolga újra emlékeiben kutatott.

— Nem, bíró ur... tényleg, amennyire csak visszaemlékezni bírok, ilyen viseletben Maurice uron kívül senkit sem láttam.

Boutardeau meglepetve nézett föl.

— Mit akar mondani? Ki az a Maurice ur?

A komornyik a fiatal Sybel felé fordult, aki csöndesen, mozdulatlanul hallgatta ezt a párbeszédet.

— Maurice Sybel urat értem, aki ime itt ül előttünk.

A bíró élénken kérde:

— Ön azt állítja, hogy Maurice Sybel ur a hétórás vonatban volt?

— Hát persze, bíró ur.

— Automobil-kosztümben?

— Kétségtelenül.

Archpierre türelmetlenül szólt közbe:

— De hiszen mindenki tudja ezt!... Maurice volt az első, aki értesített bennünket arról, hogy Sybel asszony nem érkezett meg a hétórás vonattal, amelyben ő maga is utazott.

Francis Leblond sóváran vizsgálta az ifju nyugodt arcvonásait.

— Legyen szives közeledni, Sybel ur, — mondá — a bíró ur bizonyára néhány kérdést óhajt intézni önhöz.

Maurice fölkelt és közeledett. Ahogy a viláosság fénykörébe lépett, halványnak látszott. Szívét megmagyarázhatatlan, tompa félelem töltötte el.

Suzanne ájuláshoz érezte magát közel, bágyadság fogta el és szívből sajnálta az ifjut.

— Istenem, mily kínos mindez, — nyögé — mikor lesz már vége!

Boutardeau, anélkül, hogy érzelmeiből bármit is láttatni engedne, szenttelen arcával, udvariasan kérde:

— Ön nemde nem Sybel asszony társaságában tette meg az utat?

— Nem, bíró ur.

— És tudta-e, hogy Sybel asszony ugyanezen a vonaton utazik?

— Nem.

— De azt tudta, hogy ezen a napon látogatást tett Saint-Germain-ben.

— Nem, erről sem tudtam.

— És ön, hogy lehet az, hogy éppen ebben a vonatban volt?... És ebben a speciális kosztümben?

— Hosszu automobil kirándulást tettem és Saint-Germain-be érve, motorom megtagadta a szolgálatot. A gépkocsit a garage-ba vittem, magam pedig felültem a hét óra-kor induló vonatra.

— Egyedül tette meg ezt a kirándulást, vagy társaságban?

— Párisból elindulva, egy barátom társaságában voltam. Utközben megebédeltünk és barátomat Nantes-ba vezettem, ahonnan egyedül tértem vissza.

— Ugy hogy Saint-Germain-be érve egyedül volt?

— Igen.

— És a vonatban?

— Teljesen egyedül utaztam az egész idő alatt.

— Első osztályban utazott?

— Igen.

— A vonat melyik részén?

— Körülbelül a középetáján.

Folytatása következik.

Van szerencsénk tudatni, hogy üzletfeleink érdekében

Novisadon a Mali Limanon fiókgyárat

létesítettünk, ahol épp úgy mint beográdi gyárunkban az összes asfalt és kátránytermékeket (Grozit speciális bőrlemez) asfalt és kátránylemez, kőszénkátrány, karbolineum, asfaltmastiks, bitumen stb. az ismert kiváló minőségben gyártjuk.

Tisztelettel

**Beogradska Fabrika Asfalta i katranskih proizvoda
Filijala Novisad**
Mali Liman. Stražilova ulica.

APRÓ HIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

Élő

DISZES KAPU keveset
használt, két méteres, el-
adó. Slovačka 29. 2574

Élő

Két elegáns butoro-
zott szoba külön bejára-
tokkal, fürdőszoba hasz-
nálatlalt kiadó, irodának is
alkalmasak. Vilson tér 4.
kertben, 1. emelet jobbra.
2573

Kétszobás lakások, für-
dőszobával, új épületben
augusztus 1-re kiadó.
Cim Laze Musićkog 38.
az udvarban. 2561

Szépén butorított szo-
ba fürdőszoba használa-
tal a város központjában
kiadó. Cim a kiadóban.
2559

Élő

Zongoristát és csellistát
akik klasszikus darabok
mellett szedálkát is
játszanak, azonnalra fel-
vez Vaszics Vljako, Za-
natlijska Zadraga ven-
edglóban, Zmaj Jovano-
vics ucca. 2571

NAGYFEJEŐ kézimunka üzlete

NOVISAD, JEVREJSKA ULICA 9.

Előnyomda. Kézi- és géphímző terem.
Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb
függöny, Storr, miljö, futó, ágyterítő és
ágygarnitúrák, fehérenemű és a legdiva-
tosabb ruhaminták előnyomtatása és him-
zése, kézi- és gépzsúr, tüllhímzés, end-
lízis, diszpárna montirozás és perzsa
szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportzászlók
készítése. Teljes kelengyék készítése ho-
zott anyagból is. Nagy választék kézi
klóplicsipkében, kézimunka kellékekben
Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!

HIRDESSEN
A
DELBÁCSKÁBAN

Szerkesztésért és kiadásért telet:
TOMÁN SÁNDOR

Nyomatott: „Urania”, nyomdai műintézet és kiadóvállalat (Kohlós Márton) Novisad, Ustavka 14.

Kr. Aleksandra 9. sz.
házban első emeleti
3 szobás

LAKÁS

az összes mellékhe-
lyiségekkel azonnal
kiadó. Bővebbet Kr.
Aleksandra 11. alatt

Két tanoncot fizetéssel felvesszünk

KRAMER TESTVÉREK
Novisad, Mali Liman

HIRDETÉSEKET felvessz

A DELBÁCSKA

(kiadóhivata
Novisad, Kralja Petra 3)

UTAZÓK

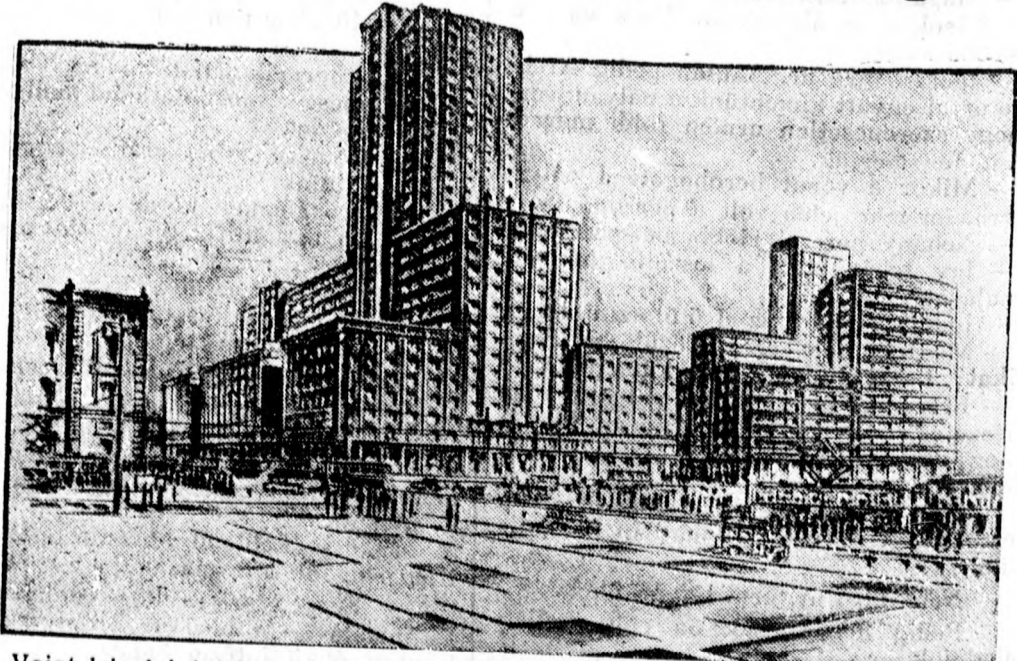
és helyképviselők Novisad részére kerestetnek rőfő
arut résziesítésre való arustásához. Csakis komoly
intelligens személyek jönnek számításba, akik a szak-
mában már dolgoztak, szeles vevőkörrel. A teljesítés-
hez mért nagy keres-ti lehetőség Ajánlatokat 1929
feligere a feltelek megjelölésével Schmolka hirdető-
iroda Novisad, továbbit

l-a mész, cement Reibsand

vagon és kisebb tété-
lekben a legolcsóbban szállit

GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Futoski put 66
TELEFON 25-34

A világvásár palotája Leipzigben

Voigt leipzigí építész a Leipzigben megtartandó világvásár számára tervezte a fenti hatalmas palotát

VIZ-SZOLGÁLTATÁS

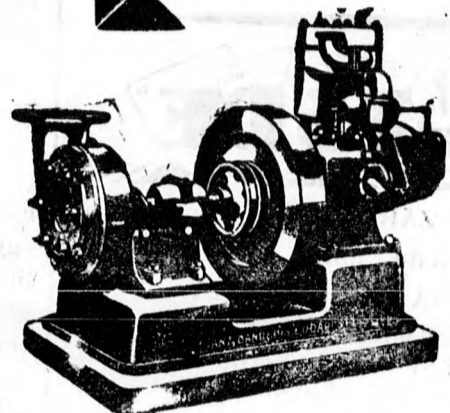
csak

GANZ

HÁZIVIZ-

SZIVATTYUKKAL

Elektro-
szivattyúk

Motor-
szivattyúk

JUGOSZLÁV **GANZ** RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BEOGRAD Karadjordjeva 75.
Tel. 23-90, 44-33

ZAGREB
Draškovićeveva 27.
Tel. 55-87

Szunyog és légy

ellen
kékre, vagy
zöldre festett

drótszövettel

védje lakását
Beszerezhető:

KRAMER TESTVÉREKNÉL
NOVISAD MALI LIMAN